

Inimeselt Inimesele

Käo TUGIKESKUS

Erinevad lihtsad AAC võimalused

- Kati Kiiver
- Käo Tugikeskuse eripedagoogilise töö juht

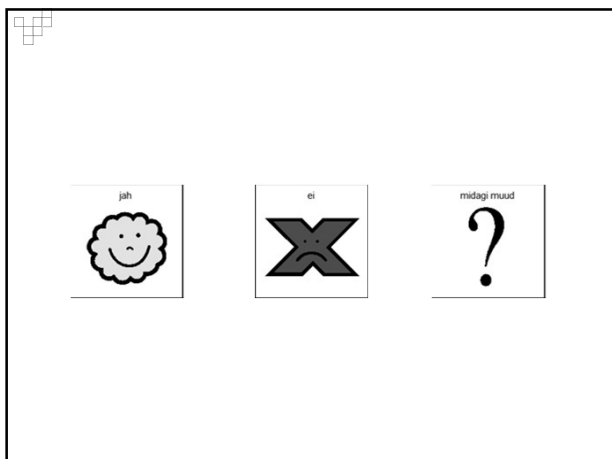

jah/ei vastused

- Hea kiire viis suhtlemiseks
- Inimene **peab mõistma kõneldud keelt**
- Võib siiski piirata suhtluse ja vastuste sisu ja takistada loomulikku suhtlussituatsiooni

- Mõtle, kuidas inimene saab vastata sellisel juhul "**ma ei tea**", "**ma ei mäleta**", "**mind ei huvita**" jne.
- Kui pakud jah/ei variante (*kas küsimused*), pea meeles võimaldada ka "**tagavaraväljapääs**" ehk "**midagi muud**"

Auditiivne sammumine

- See meetod on midagi enamat, kui ainult *jah/ei* küsimustele vastamine
- Suuliselt pakutakse **variante**, millest inimene **valib soovikohase**
- Praktiline:
 - annab just **selle situatsiooni** kohta sobiva sõnavara

- Organiseerivam:
 - vähendab nn **äraarvamismängu**
 - inimene kuuleb kõiki variante **enne**, kui temalt oodatakse vastust
- Nõuded:
 - peab mõistma kõneldud keelt
 - auditiivse mälu mahu piisavus

Auditiivne sammumine praktikas

1. Küsi oma küsimus ja selgita vestluspartnerile vastuse variante
 - Viimaseks variandiks tasub panna: "või midagi muud", "ma ei tea", "ma ei mäleta", "ei midagi", so tagavaraväljapääs

2. Seejärel loetle variandid **teistkordselt** ükshaaval ette ja **oota** igaühe järel vastust (jah/ei, pea noogutus/raputus jne)
 - pausi pikkus individuaalne

3. Vestluspartner võib vastata:
 - **iga variandi** järel öeldes *jah* või *ei*
 - öelda **vaid** *jah*, kui õige vastus on saabunud – **pausi pikkus** siinkohal veelgi **olulisem!**
 - võttes sõrmest kinni *jah* vastuse variandi puhul (nt kõnetu)

- Võib olla ka **mitu õiget** vastuse varianti, ära unusta lõppu jätta „**midagi muud**“!
- Ära paku **liiga palju** variante ühe korraga, läheb meelest ära

Kiirjoonistamine kui AAC võimalus

- **Sobib** paremini kui auditivne sammumine inimesele, kellel on:
 - ☐ raskusi kõne mõistmisel
 - ☐ väike auditivmälumaht
 - ☐ keskendumisraskused
- Tõhus viis eriti selliste inimeste puhul, kelle on **kognitiivseid** raskusi!

- Selleks on vaja pliiatsit ja paberit
1. Joonista erinevad lihtsad pildid/joonised (2-6) ja lõppu joonista **küsimärk**
 2. Piltide kohale võib kirjutada ka pildi sõnumi

3. Tutvusta suuliselt kõiki variante,
mida oled joonistanud

4. Seejärel küsi üks variant korraga ja
oota vastust

Inimene valib sobiva märgi osutades
pildile või sammumissüsteemi abil
vastates *jah* või *ei*

■ **Küsimärk** = „midagi muud“, kui
valitakse see, siis joonista veel uusi
variante